

Motion till riksdagen 2011/12:Fö240

av Peter Rådberg m.fl. (MP)

Vidgad syn på försvarspolitiken

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut	2
Motivering.....	4
Internationella insatser	6
Afghanistan.....	6
NBG 14	7
FN:s resolutioner 1325 och 1820	7
Reformering av försvaret	9
Omvärlden minskar på sina militära utgifter.....	9
Personalförsörjningen	10
Materiel- och logistikförsörjningen.....	11
Tillämpning av materieförsörjning	12
Försvarexportmyndigheten	14
Vidga synen på försvarspolitiken.....	14
Kustbevakningen.....	15
Vår gemensamma säkerhet	16
Icke-militära hot mot Sverige och vårt närområde.....	16
Målen för vår säkerhet	17
Avslutning.....	19

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge direktiv till Försvarsmakten att anpassa försvaret efter den hotbild och den efterfrågan på internationella åtaganden som finns i dag, och utifrån det göra tydliga prioriteringar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inte kan fatta nödvändiga beslut om materielprojekt beroende på oförutsedda förutsättningar och att regeringen måste återkomma till riksdagen med sådana förändringar gentemot redovisade projekt och fattade beslut.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en förbättrad redovisning till riksdagen av materieförsörjningsprocessen inför den kommande budgetpropositionen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda effekterna av värnpliktens avskaffande och personalförsörjningens behovs- och kostnadsbild för de kommande åren.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i närtid bör ta initiativ till att etablera ett fördjupat nordiskt samarbete om militär transportkapacitet, sjukvårdstjänst och utbildning.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tyngdpunkten för vår säkerhet ska ligga i Östersjön.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ till att skapa ett Östersjökommando i EU-regi för att leda de säkerhetshöjande insatserna för sjöfarten i Östersjön och i Nordsjön.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör överväga att upprätthålla en tilläggszon inom vår ekonomiska zon för att underlätta övervakningen av fartyg.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ambitionsnivån att ha 2 000 män och kvinnor i internationell tjänst.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minska antalet JAS-plan från dagens drygt 100 till 70 i enlighet med Försvarsberedningens rekommendationer.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att våra internationella förpliktelser och bidrag till internationell fred ska vila på FN-beslut.¹
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige, som ordförande i Arktiska rådet, bör driva miljöfrågorna hårdare med hänvisning till att Arktisområdet är ett framtida konfliktområde som kan få säkerhetspolitiska konsekvenser på grund av de stora olje- och gasfyndigheter som finns där.¹

Fel! Okänt namn på

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en ny redovisning av beställningsbemyndigandet för Jas 39 Gripen E/F.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen omgående bör tillsätta den parlamentariska luftförsvarsutredning som riksdagen beslutade om våren 2011.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör avveckla den nya Försvarexportmyndigheten inom två år.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att följa upp FN:s resolutioner 1325 och 1820 på ett mer adekvat sätt enligt ovan.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inte ska ha ramansvar för NBG 2114.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör presentera en översyn av personalförsörjningen för att klarlägga behovet och därmed kostnadsbildden framöver.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en förändrad syn på materiel- och logistikförsörjningen.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att vidga den traditionella synen på försvarspolitik och vidta sektorsöverskridande åtgärder anpassade efter dagens och morgondagens hotbilder.

¹ Yrkandena 11 och 12 hänvisade till UU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Sedan det kalla krigets slut har världen förändrats på ett avgörande sätt och en ökad globalisering får samtidigt många och stora konsekvenser. De traditionella maktkonstellationerna har förändrats inbördes och i förhållande till varandra och fortsatt förändring kan förutses.

Förutsättningarna för den internationella säkerheten har också förändrats på ett genomgripande sätt. Det betyder inte nödvändigtvis att världen idag är farligare, men den har blivit mindre stabil och samtidigt mer oförutsägbar. Ett exempel på detta är den arabiska vårens demonstrationer med krav på bland annat demokratiska reformer i arabländerna i Nordafrika som har störtat ett flertal diktaturregimer. Det är helt klart att folkets törst efter frihet, mänskliga rättigheter och demokrati har resulterat i omvälvande förändringar i regionen. Lika lite som vi kunde förutse den arabiska våren, lika lite vet vi hur regionen kommer att utvecklas framöver.

Det är idag svårare att skilja nationell och internationell säkerhet från varandra än tidigare. Oförutsägbarheten och den gemensamma sårbarheten gör att de gränsöverskridande hoten alltmer sammanfaller med det nationella. Sveriges internationella agerande för att möta de globala utmaningarna och riskerna är därför viktigt för landets säkerhet.

Det övergripande syftet med Miljöpartiets försvarspolitik är att skapa en säkrare värld. I enlighet med FN-stadgans principer har Sverige ett ansvar för att främja internationell fred och säkerhet. Miljöpartiet anser att Sverige ska förbli militärt alliansfritt. Sverige främjar inte världsfreden genom att söka medlemskap i Nato.

Kampen för en hållbar utveckling, både miljömässigt och socialt, är i förlängningen en kamp för fred. Vi kan minska risken för konflikter genom riktade åtgärder mot krisernas grundorsaker inom ramen för arbetet för en rättvis och hållbar utveckling. FN:s säkerhetsråd har slagit fast behovet av att förebygga väpnade konflikter genom att angripa deras grundorsaker som fattigdom, brist på demokrati och mänskliga rättigheter och utnyttjandet av naturresurser.

Detta innebär att vår nationella säkerhet måste breddas för att kunna möta alla de risker och hot som kan drabba vårt land och vår befolkning både direkt och indirekt. En utvecklad nationell strategi ska som tidigare omfatta säkerhets- och försvarspolitiken, men kan inte längre begränsas enbart till dessa områden.

För att kunna säkra våra nationella intressen, måste en nationell strategi även omfatta andra samhällsområden och bygga på en god kunskap om omvärlden, intern säkerhet samt krishantering. Andra offentliga verksamhetsgrenar – statliga och kommunala och deras inriktningar bör därför vara en integrerad del av den nationella säkerhetspolitiken, som i flera fall därför måste få nya inriktningar samtidigt som nya förmågor måste kunnas skapas.

Det är grundläggande att vår region utvecklas ekonomiskt och politiskt under trygga omständigheter och att vi vill motverka att nya skiljelinjer uppstår mellan stater i regionen. Vi ska arbeta för en stabil utveckling i vårt när-

område, vilket också innebär en förstärkning av demokrati, de mänskliga rättigheterna, rättsstaten och marknadsekonomi i regionen.

Det är därför ett fundamentalt svenskt intresse att förebygga konflikter i vår region och främja fredliga lösningar genom internationellt samarbete.

Ett väl uppbyggt nationellt insatsförsvar präglas av våra grundläggande värderingar och av att försvaret i bredaste bemärkelse är inriktat på att säkerställa samhällets fortbestånd. Staten har enligt folkrätten den grundläggande skyldigheten att skydda medborgarna.

Vårt samhälles sårbarhet måste elimineras i möjligaste mån så att vi har en rimlig möjlighet att möta även överraskande terroristaktioner. Här är huvudstadsområdet, Stockholm, av speciell betydelse, men även västkustens hamnar och Göteborgsområdet är av nationell betydelse för vår försörjning och kan därför bli speciellt utsatta för antagonistiska hot på olika nivåer.

Det är ett svenskt nationellt intresse att en fortsatt forskning och satsning sker inom vissa teknologiområden, som har fortsatt betydelse för vårt nationella försvar. Vår kunskap och förmåga avseende IT-utvecklingen och elektroniksektorn måste fortsätta och det bör samtidigt uppmärksammas att landet behöver ett modernt och tidsenligt försvar mot fientliga IT-angrepp.

Även katastrofsjukvård och undervattens teknik kan vara viktiga områden för svensk försvarsforskning där vi själva kan ha nytta av att inneha en erkänd internationell tätposition.

Säkerhet bör byggas dels på egen nationell basis, dels tillsammans med andra stater. För våra gemensamma säkerhetsarrangemang finns det nordiska samarbetet och Östersjösamarbetet, men också samarbetet inom EU och Natos Partnerskap för fred.

Ett svenskt initiativ bör tas för att uppnå denna grundläggande nordiska samordning, som dessutom överensstämmer väl med Stoltenbergsrapportens förslag om en gemensam nordisk insatsenhet och därför har fått ganska stor internationell uppmärksamhet och bemötts positivt.

I närtid bör ett fördjupat nordiskt samarbete rörande militär transportkapacitet, sjukvårdstjänst och utbildning etableras. För dessa uppgifter kan ett permanent strukturerat samarbete övervägas och Sverige bör ta initiativet till detta. Att flera av våra nordiska grannar är medlemmar i Nato bör, enligt vår bedömning, inte utgöra något hinder för ett närmare nordiskt samarbete på försvars- och säkerhetssidan.

Sverige har gjort ett politiskt ställningstagande om att inte vara passivt utan hjälpa andra EU-stater om någon katastrof skulle inträffa, vilket vi bör förbereda i olika avseenden med tyngdpunkten förlagd till Östersjöregionen.

På dagens konfliktnivå bör en sådan verksamhet på försvarsområdet främst omfatta gemensam övningsverksamhet och utbildning, men också gemensam anskaffning av materiel och utrustning.

På den civila sidan bör en tyngdpunkt läggas vid förebyggande verksamhet riktad mot cyberhot och terrorism, samt organiserad brottslighet, av ekonomisk och drogrelaterad karaktär.

För att uppnå dessa mål ska vi föra en bredare säkerhetspolitik som kan ge landet en grundläggande trygghet och motverka risker för väpnad aggression riktad mot oss eller mot våra grannar.

Fel! Okänt namn på

Våra internationella förpliktelser och bidrag till internationell fred och säkerhet utomlands ska vila på ett FN-beslut och i samverkan med andra EU-stater och med stöd av andra säkerhetsskapande organisationer.

Internationella insatser

Internationella insatser är här för att stanna. Sverige är en del av världen på gott och ont, och vi kan inte vrida klockan tillbaka. Vi vill se fler svenska soldater i FN-ledda fredsbevarande operationer. Under FN ska Sverige ställa upp på internationella uppdrag för att lindra nöden i världen och bidra till stabilitet. Vi ska däremot vara mycket noggranna med vilka uppdrag vi ska delta i och att våra insatser främjar fred, fattigdomsbekämpning och demokrati.

Miljöpartiet delar regeringens ambition att öka de internationella insatserna. Tyvärr så har Sverige idag ett historiskt lågt antal soldater ute i internationell tjänst. Det är inte rimligt att endast 25–30 av de soldater som tjänstgör utomlands av dagens cirka 860 personer används i FN-ledda insatser. Vi vill att regeringen ökar ambitionen successivt mot de mål som vi är överens om: att 2 000 soldater på sikt ska vara ute i internationell tjänst. Regeringen har tackat nej till ett antal erbjudanden från FN under de senaste åren med hänvisning till kriget i Afghanistan. Vi vill att regeringen gör annorlunda prioriteringar framöver när vi successivt minskar antalet soldater i Afghansistan.

Afghanistan

I och med sexpartiöverenskommelsen i november 2010 om den svenska Afghanistaninsatsen har Sverige visat att vi ställer oss bakom den så kallade Kabuldeklarationen, vilken innebär ett överlämnande av säkerhetsansvaret till de afghanska myndigheterna senast utgången av 2014. Sammantaget innebär beslutet att det internationella engagemanget de kommande åren kommer att starkt präglas av ambitionerna att stärka det afghanska ägarskapet och samhällsstyret samt underlätta processen med att överlämna säkerhetsansvaret.

Överlämnandet av säkerhetsansvaret innebär för svenskt vidkommande ett särskilt fokus på de fyra norra provinserna där Sverige idag har ett ledningsansvar för en regional enhet för säkerhet och återuppbyggnad i Mazar-e Sharif.

Sverige har en framträdande roll som biståndsgivare i Afghanistan, inte minst vad gäller jämställdhet, utbildning samt demokrati och respekt för mänskliga rättigheter. Arbetsgruppens rekommendationer görs med en ambition att inrikta utvecklingssamarbetet på svenska mervärden, både vad gäller dialog och biståndsinsatser. Biståndet ska vara effektivt och fokuserat samt kunna bidra till att överlämnandet av säkerhetsansvaret i norra Afghanistan underlättas.

Inom ramen för sexpartiöverenskommelsen har Miljöpartiet deltagit i arbetet med att överlämna en rapport som fokuserat på att ge rekommendationer

till regeringens reviderade och förlängda biståndsstrategi för Afghanistan. Rapporten redovisar förslag till Sveriges fortsatta inriktning av biståndet till Afghanistan fram till 2014. En strävan har varit att anpassa Sveriges stöd till utvecklingen i landet och viktiga processer för en ansvarstagande Afghanistanpolitik.

Arbetsgruppen konstaterar behovet av ett långsiktigt och starkt engagemang för utvecklingen i Afghanistan. Det är också av stor vikt att se helheten av det svenska engagemanget i norra Afghanistan, där Sverige för närvarande har både militär trupp och en civil representation, men där biståndet ökar och de civila insatserna får en allt mer framträdande roll i takt med att det svenska militära bidraget minskar. Stöd till demokratisk utveckling och fattigdomsbekämpning är den överordnande målsättningen för de svenska insatserna och stöd till förbättrad säkerhet är ett led i att uppnå detta. En övergång till civil ledning under 2012 över de samlade svenska insatserna i norr förstärker ytterligare denna inriktning. Arbetsgruppen konstaterar vikten av fortsatt samverkan mellan det militära och civila bidraget i syfte att upprätthålla en gemensam bild av utvecklingen. Det är dock av central betydelse att biståndsinsatserna genomförs på ett sätt som inte bidrar till sammanblandning med de militära insatserna.

Miljöpartiet förväntar sig att regeringen i ett tidigt skede kallar till samtal om den gemensamma strategin inför den årliga propositionen om den militära Afghanistaninsatsen.

NBG 14

Regeringens ambition att Sverige ska ha ramansvar för Nordic Battle Group 2014 är en fråga som Miljöpartiet har avvikande åsikt om. Vårt främsta skäl till att vi säger nej till ramansvar NBG14 är att det binder upp alldeles för mycket resurser, som bättre skulle kunna nyttjas än att stå till EU:s förfogande under första halvåret 2014. Ingen av EU:s olika stridsgrupper har någonsin kallats in för att lösa någon uppgift. Miljöpartiet menar att konceptet med EU:s stridsgrupper måste ses över. Däremot är Miljöpartiet inte främmande för att svensk trupp skulle kunna delta, men utan ramansvar.

Den oklara kostnadsbilden framöver för personalförsörjningen är givetvis en faktor som inte kan avfärdas i sammanhanget.

FN:s resolutioner 1325 och 1820

FN:s säkerhetsråd antog den 31 oktober 2000 resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet som handlar om att stärka kvinnors rättigheter och deltagande och att värna om kvinnors deltagande och kvinnor som aktörer i fredsprocesser. Säkerhetsrådet har också antagit resolution 1820 som utgör en fördjupning av aspekten av sexuellt våld i konflikter i resolution 1325.

Bakgrunden till de båda resolutionerna är att en av förutsättningarna för att uppnå långsiktigt fred och stabilitet är att involvera flera parter än de stridande

Fel! Okänt namn på

i fredsprocessen, vid fredsförhandlingar och i försoningsarbetet. I de flesta fall stängs halva befolkningen, kvinnorna, ute från det arbetet. När fred förhandlas är det nästan uteslutande män som deltar, ofta med argumentet att de stridande parterna är de som ska sluta freden.

Det är viktigt att Sverige agerar både nationellt och internationellt för att förbättra arbetet med FN:s resolutioner 1325 och 1820. Regeringens handlingsplan för perioden 2009–2012 går mot sitt slut och det börjar bli hög tid att påbörja arbetet med nästa handlingsplan för att genomföra säkerhetsrådets resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Regeringen har nyligen presenterat sin skrivelse (2010/11:167) Biståndets resultat – tema jämställdhet och kvinnors roll för utveckling, där regeringens internationella bistånd redovisas utifrån ett jämställdhetsperspektiv, och där FN:s resolution 1325 lyfts fram som en viktig beståndsdel i regeringens politik.

Miljöpartiet menar att det är viktigt att Sverige ligger på och bevakar frågan i EU och i andra sammanhang samt även ställer krav på andra EU-länder att ta fram handlingsplaner för 1325. EU och dess medlemsländer lär inte göra det på egen hand. Andelen kvinnor i civila och militära krishanteringsinsatser behöver öka, det gäller inte minst inom den europeiska säkerhets- och försvarspolitik (ESFP), och fler kvinnor måste finnas på högre nivåer.

Ute på internationella uppdrag är det inte många länder, utöver Sverige, som har jämställdhetsrådgivare, så kallade Gender Advisors. Den allmänna uppfattningen är att Sverige är ganska ensamt om att ta frågan på allvar inom EU.

Det är dessutom viktigt att den svenska Försvarsmakten vidhåller kompetensen inom området 1325. Det finns tecken på att Försvarsmakten inte håller jämställdheten särskilt högt och att trots att Sverige anser sig vara världsbäst på jämställdhet är situationen långt därifrån inom Försvarsmakten. Arbetet med jämställdhetsfrågorna går trögt, vilket också återspeglas i att Försvarsmakten inte lyckas rekrytera tillräckligt många kvinnor till organisationen. Att få fler kvinnor att göra grundläggande militärutbildning är viktigt för att öka andelen kvinnor i stående och kontrakterade förband och i förlängningen få fler kvinnor i internationella fredsfrämjande insatser. Ska Försvarsmakten vara en attraktiv arbetsgivare för kvinnor måste organisationen återspegla moderna och riktiga värderingar, baserat på en modern värdegrund. Och där är jämställdheten grundläggande.

Ska Sverige arbeta med resolution 1325 internationellt krävs det att Försvarsmakten på allvar arbetar med frågan även på hemmaplan.

Samverkan och erfarenhetsutbyte, inklusive kartläggning av befintlig kunskap, om resolution 1325 måste öka nationellt. Uppföljning av implementeringen av resolution 1325 och redovisning av framsteg och motgångar i processen är nödvändigt för ett fullständigt genomförande.

Regeringen uppdrar åt myndigheterna genom regleringsbrev att i sina årsredovisningar eller redovisningar i särskilda frågor återrapportera om insatser för att genomföra resolution 1325, liksom resolution 1820. En översyn av handlingsplanen ska ske genom årliga möten, skriver regeringen, där Utrikesdepartementet ska kalla berörda inom Regeringskansliet, myndigheter och

enskilda organisationer för diskussion. I samband med att handlingsplanen löper ut ska en övergripande utvärdering göras avseende de mål som satts upp i handlingsplanen.

Det är vår uppfattning att denna utvärdering bör redovisas för riksdagen, liksom slutsatser för det fortsatta arbetet.

Reformering av försvaret

Att det svenska försvaret var tvunget att reformeras 2004, var en självklarhet. En stor del av krigsorganisationen bestod av omoderna förband med föråldrad utrustning, bristfälligt övad personal och orealistiska krigsuppgifter. Teori och praktik stämde inte överens med den krigsorganisation vi hade i början på 1990-talet. Försvaret var dessutom uppbyggt på en förlegad syn på krigföring med rötter ur kalla kriget.

Kärnan i det framtida försvar som skulle växa upp från och med 2004 skulle utgöras av rörliga operativa insatsstyrkor med förmåga att bedriva manöverkrigföring i eget land, i närområdet eller globalt. Denna kärna skulle kompletteras av Nationella skyddsstyrkorna, med uppgifter som liknade den befintliga krigsorganisationen. Dessa två delar skulle gemensamt bilda ett framtida försvar med utökade uppgifter, såväl internationellt som nationellt utifrån den vidgade hot- och riskbildens krav på samhällsskydd.

Tyvärr haltade reformeringen på grund av en rad ”olyckliga” beslut och utfallet blev helt annat än det avsedda. Anledningen till att utfallet inte blev som det var tänkt var framförallt ökade kostnader för Försvarsmakten. I och med att kostnaderna skenade iväg ströks förband. Ett problem vars att fast anställd personal som inte behövdes innebar fortsatt kostnad för Försvarsmakten.

De långsiktiga åtagandena på materielområdet innebar att överskottsberget byggdes på. Detta illustrerades av industripolitikens seger över försvarspolitikerna 1997, då vi beställde delserie 3 av JAS grundad på en femton år gammal och totalt föråldrad hotbild och utan hänvisning till några fortsatt giltiga operativa behov.

Beslutet av delserie 3 blev i ekonomiskt hänseende förödande för försvarsomläggningen eftersom den låste materielanskaffningen vid den försvarsstruktur som just skulle överges.

Omvärlden minskar på sina militära utgifter

Vi ser nu att många av Europas länder minskar sina försvarsutgifter. Den brittiska armén minskar med 18 000 man till 84 000 soldater. Så liten har inte armén varit på 100 år. I Frankrike har avståndet aldrig varit större mellan Frankrikes säkerhetspolitiska ambitioner och landets militära förmåga. Den tyska försvarsmakten, Bundeswehr, som tidigare i år avskaffade den allmänna värnplikten, aviserar stora nedskärningar som ska vara genomförda inom två år. Det är oklart exakt hur många miljarder euro som den tyska försvarsmakten ska spara, men det är klart att det handlar om 10 miljarder euro eller mer, i

Fel! Okänt namn på

ett sparprogram där huvuddelen av besparingarna ska vara genomförda inom två år. Antalet soldater kommer att minskas med en femtedel. Nedskärningarna innebär att alla vapenslag tvingas spara på befintligt materiel, men det kommer även få återverkningar på redan beställt materiel som ännu inte levererats.

Regeringen i Nederländerna har ålagt sin försvarsmakt att göra stora och kännbara besparingar. Av en budget på cirka 8,5 miljarder euro ska försvaret spara 1 miljard euro. Den dåliga konjunkturen gör att det holländska försvaret tvingas prioritera bort sina två bataljoner med moderna Leopard 2 stridsvagnar, samtliga 17 Helikopter 10 avvecklas, flottan gör sig av med ett halvt dussin fartyg och flygvapnet minskas med 19 stycken F-16 stridsflygplan, från 87 stycken till 68. Men mest kännbart blir dock nedskärningar på personalsidan. Nedskärningar på uppemot 20 procent väntas.

Den utlösande faktorn är inte i första hand en förändrad hotbild utan Europas dåliga ekonomi, som är ett resultat av den globala ekonomiska krisen. Många europeiska länder dras med stora budgetunderskott och har tvingats dra långtgående politiska konsekvenser av detta genom att minska sina försvarsutgifter. Den svenska Försvarsmakten har redan tidigare strukturerats om, vilket innebär att vi idag har ett försvar med färre soldater, men till ungefär samma kostnad som tidigare. En anledning till det är att Sverige har en materielkostnad som vida överstiger genomsnittet i Europa. Några tecken på att regeringen skulle minska på sina materielinköp står inte att finna, tvärtom så väntas regeringen inom kort fatta nya beslut om stora materielbeställningar.

Personalförsörjningen

Försvarsmakten står inför en rad stora utmaningar, både organisatoriska och framtida säkerhetspolitiska utmaningar. Risken för skenande ekonomiska kostnader för både personalförsörjningen och materiel är stora. Vi noterar att regeringens underlag till riksdagen är undermåligt och det finns stora risker att soldatlönerna framöver tränger ut materielbudgeten. Riksdagen har fått väldigt lite information om ekonomin kring det nya personalförsörjningssystemet. Regeringen hänvisar till en kommande proposition, men det hade varit önskvärt om informationen hade varit tillgänglig för riksdagen i och med presentationen av budgetpropositionen. Därför vill Miljöpartiet att regeringen presenterar en översyn över personalförsörjningen och för att klarlägga behovet och därmed kostnadsbilden framöver.

I årets budgetmotion för utgiftsområde 6 har vi lagt ett besparingskrav på Försvarsmaktens högkvarter med 60 miljoner kronor årligen de kommande tre åren. Högkvarteret är alldeles för överdimensionerat. Det är väl känt att det inom Försvarsmakten finns alltför många officerare i högre tjänstegrader i förhållande till insatsorganisationens storlek. Miljöpartiet har tidigare motionerat (2008/09:FÖ295) om att införa "ett försvarets Securum" med en enda uppgift, nämligen att så human, effektivt och kostnadsbesparande som möj-

ligt avveckla de delar av den nuvarande organisationen som försvaret inte längre kommer att behöva.

Att regering och försvarsmakt behöver vidta kraftfullare åtgärder står klart av regeringens redovisning i budgetpropositionen. Endast åtta officerare har under 2010 lämnat Försvarsmakten med hjälp av befintliga karriärväxlingsverktyg. Här delar vi regeringens mål att Försvarsmakten bör intensifiera sina ansträngningar att skapa en ändamålsenlig ålders- och kompetensstruktur inom officerskollektivet.

De kommande tre åren kommer Miljöpartiet att öka anslaget till Nationella skyddsstyrkorna med 50 miljoner kronor per år. Vi uppskattar att de är underfinansierade med tanke på deras numerär och de viktiga samhällsskyddande uppgifter man utför.

Materiel- och logistikförsörjningen

Ett ökat operativt fokus kräver en förändrad syn på materiel- och logistikförsörjningen. Det är Försvarsmaktens operativa behov som i större utsträckning ska styra med en tydlig skiljelinje mellan vad som är mål och medel. Det är Försvarsmaktens materielförsörjning som ska bedömas utifrån insatsorganisationens behov, inte som idag där industri- eller sysselsättningspolitik har fått allt för stort utrymme.

En stor utgift i den svenska försvarsbudgeten är materielkostnader. Enligt European Defence Agency (EDA) är Sveriges materielbudget på drygt 30 procent av försvarsbudgeten. Inget annat land i Europa lägger så mycket pengar som Sverige. Genomsnittet i Europa är på 19 procent. Det finns således en stor rationaliserings- och förändringspotential i materiel- och logistikförsörjningen i Sverige.

Sverige och Europas länder borde anpassa sig till de nya ekonomiska ramar och söka nya metoder. 76 procent av alla försvarsinverteringar i EU:s medlemsländer skedde i nationella program utan gränsöverskridande samverkan. När det gäller forskning och teknikutveckling är siffran 82 procent. Vi bör därför se över våra materielkostnader. Risken för skenande försvarsmaterielkostnader är ett reellt hot mot Försvarsmaktens verksamhet.

För att öka tydligheten i materielförsörjningen och förbättra riksdagens möjlighet till kontroll och inflytande bör en utvecklad modell av den tidigare objektsramsredovisningen återinföras. Redovisningen bör utgöras av en strukturerad metod för uppföljningen och utvärderingen. I redovisningen bör totalkostnaden för respektive materielprojekt framgå.

Det är viktigt att såväl ledtider som ekonomiska bindningar i materielförsörjningen reduceras för att tillgodose insatsorganisationens behov och utformning för att kunna hantera förändrade behov och prioriteringar för att få ett försvar som är mer användbart i insatsorganisationen.

Fel! Okänt namn

Tillämpning av materieförsörjning

Uppgradering av befintlig materiel ska, om det är ekonomiskt försvarbart, väljas före nyanskaffning.

När nyanskaffning är nödvändig ska färdigutvecklad på marknaden befintlig och beprövad materiel anskaffas. Samutvecklingen ska, där det är kostnadseffektivt, väljas före egenutveckling.

Miljöpartiet har konsekvent drivit linjen att försvaret måste börja prioritera. Varken regeringen eller Försvarmakten har ännu visat på några ambitioner att ha en säkerhetspolitik utifrån de reella hot som finns idag. Dessutom driver försvarsministern frågan hårt att Sverige ska beställa stridsflygplan av typen E/F, även kallat Super-JAS, till en kostnad av uppskattningsvis 40–60 miljarder kronor.

Men det troliga är att slutsumman blir långt mycket högre, utan att Försvarmakten ens har kommit fram med en kravspecifikation på förmågor eller ens vilka uppgifter planet ska kunna utföra.

Det är i sammanhanget märkligt att Saab, trots att FM inte har kommit fram till vad man vill ha för flygplan, ändå har tagit fram ett flygplan och erbjudit det till ett fast pris. Det plan som Saab erbjuder Försvarmakten råkar vara identiskt med det plan som Saab hoppas kunna nå framgångar med på en allt tuffare exportmarknad. För Saab och regeringen handlar det nog främst om hägrande exportframgångar och arbetstillfällen. Försvarets behov har hamnat längre ner på listan, trots att det ska vara överordnat allt annat, enligt regeringens egna materieförsörjningsprinciper.

Att regeringen också försöker smyga JAS 39 Gripen E/F igenom riksdagen utan att lyfta frågan till en ordentlig debatt visar på hur desperat regeringen och industrin är. I årets budgetproposition skriver regeringen, under bemyndigandet för investeringsplan gällande JAS 39 Gripen E/F: ”Regeringen föreslås även att i övrigt få fatta nödvändiga beslut beroende på oförutsedda förändrade förutsättningar.”

Med denna så kallade gummiparagraf vill regeringen ha riksdagens godkännande att göra som regeringen själv önskar med JAS Gripens framtid, utan att behöva söka riksdagens godkännande.

Miljöpartiet menar att detta naturligtvis inte är acceptabelt. Försvarsutskottet har vid flertalet tillfällen uttryckligen begärt bättre redovisning kring de ekonomiska konsekvenserna för riksdagen beträffande vad anskaffningen av E/F skulle innebära för skattebetalarna. Men även i år gör regeringen riksdagen besviken. Hela det underlag som regeringen presenterar i budgetpropositionen måste anses som undermålig, speciellt med tanke på att framtida uppgradering och anskaffning av JAS 39 Gripen E/F inte heller återfinns i Försvarmaktens materielplan. Regeringen vältrar därmed över ansvaret för att finansiera JAS E/F på kommande riksdagar och skattebetalare.

Miljöpartiet menar att innebörden av bemyndigandet även strider mot regeringens egen materieförsörjningsstrategi, det vill säga att vi ska köpa för det svenska försvarets egna behov, inte främmande länders. I Miljöpartiets budgetmotion för anslaget UO6 har vi begärt att regeringen återkommer till riksdagen snarast möjligt med ny redovisning kring beställningsbemyndi-

gandet. Naturligtvis är det så att riksdagen måste ha goda underlag för att kunna fatta beslut i en så, för Försvarsmakten och skattebetalarna, viktig fråga.

För Miljöpartiet står det helt klart, att det är Försvarsmaktens och flygvapnets framtida operativa behov som är den överordnade frågan. Industripolitik och eventuella arbetstillfällen är underordnade frågeställningar. Det mest logiska vore att låta den kommande parlamentariska luftförsvarsutredningen, som riksdagen röstade igenom i våras, lägga fram ett förslag på luftförsvarets långsiktiga inriktning, där samtliga förmågor i det framtida luftförsvaret analyseras, innan beslut fattas.

Miljöpartiets uppfattning kring Gripenprojektet är att frågan bör utredas grundligt, gärna i en parlamentarisk luftförsvarsutredning. I en sådan utredning bör givetvis andra alternativ till E/F finnas med. Ett alternativ som Miljöpartiet inte är helt främmande inför är att försöka hålla fast vid C/D-plattformen så länge som möjligt och under hand livstidsförlänga planet genom olika uppgraderingar. Teknikutvecklingen går fort inom flygindustrin och flygplanen har en tendens att bli oerhört dyra i inköp, men även att flyga. Miljöpartiet anser att det är av stor vikt att de flygplan som Sverige förfogar över också har adekvat beväpning och att Försvarsmakten faktiskt har råd att flyga med planen. Att ha toppmoderna stridsflygplan som vi varken har råd att beväpna eller flyga med avskräcker knappast en eventuell militär motståndare.

Miljöpartiet motionerar i år, liksom föregående år, att regeringen bör minska antalet JAS 39 Gripen C/D till antalet 70, en minskning med ungefär 30 flygplan. Detta enligt ett förslag som en enig Försvarsberedning presenterade för några år sedan.

Sverige har idag 90 stycken levererade JAS 39 C/D av 115 stycken beställda. Av dessa 90 är 14 stycken utlånade till Tjeckien och 2 stycken haverade; tillgängliga JAS 39 C/D i Sverige idag är 74 stycken.

Försvarsmaktens dåliga helikopterkapacitet har länge varit en källa till oro. Det blev akut när regeringen valde att avveckla hkp4 samtidigt som hkp14 försenats med flera år. Regeringen menar att man nu har löst helikopterproblemet genom att investera cirka 4,7 miljarder kronor på införskaffning av amerikanska Black Hawkhelikoptrar, i Sverige kallad hkp16.

Miljöpartiet har sökt mindre kostsamma lösningar och vi har inte ställt oss bakom inköpet av Black Hawkhelikoptrarna. Miljöpartiet förordade en upprustning och modernisering av hkp4 framför kostsamma Black Hawks, då försvarets budget sedan tidigare är mycket ansträngd.

Det är inte rimligt att Sverige upprätthåller en överdimensionerad militär verksamhet bara för att kunna förse en del av vår försvarsindustri med order. Försvarets materielbeställningar ska främst dimensioneras utifrån vad som behövs för att klara de operativa uppgifterna och för att upprätthålla en grundläggande kompetens inom vissa snävt definierade områden av särskild betydelse om det strategiska läget allvarligt skulle försämrats i framtiden. Sedd mot denna bakgrund är den svenska försvarsindustrin i dag överdimensionerad. De delar av industrin som vill överleva måste göra detta på sina egna meriter.

Fel! Okänt namn på

De förändringar som har skett har mer utgått ifrån vad vi redan har och hur detta kan användas. Hittillsvarande försvarspolitiska beslut har varit fortsatt osthyvlade och filande på det militära arvet. De förändringar som ändå kommit till stånd har främst haft sitt ursprung i försök till besparingar, inte i ett radikalt nytänkande baserat på ett i grunden helt förändrat säkerhetspolitiskt läge.

Försvarsexportmyndigheten

Regeringen satsar nästan 80 miljoner kronor per år på den nya Försvarsexportmyndigheten. Miljöpartiet är av princip emot exportstöd till företag som tillverkar krigsmateriel och vill inte se att denna verksamhet ytterligare subventioneras av skattemedel. Miljöpartiet vill därför avveckla Försvarsexportmyndigheten. I vår budgetmotion halverar vi anslaget för Försvarsexportmyndigheten under nästa år för att kunna lägga ned myndigheten helt efter två år.

Enligt Miljöpartiet sänder det helt fel signaler att Sverige lägger många miljoner av skattebetalarnas pengar på en särskild myndighet vars enda syfte är att exportera vapen. Hade regeringen levt upp till Politik för global utveckling (PGU), som den säger att den gör, så hade det knappast varit möjligt att inrätta Försvarsexportmyndigheten, eftersom vapenexporten är en tydlig målkonflikt.

Anslaget till den så kallade fredsmiljonen, som administreras av Folke Bernadotteakademin, har under de senaste åren minskat. Ur fonden kan organisationer som arbetar med fredsfrämjande, nedrustning etcetera söka medel. Miljöpartiet menar att det sänder fel signaler då Sverige är en mycket stor exportör av vapen och det till och med finns en särskild myndighet som skapats för att exportera ännu mera vapen.

Miljöpartiet har valt att i år justera upp anslaget till fredsmiljonen, liksom de kommande två åren.

Sipri drabbades för några år sedan av en besparing på 5 miljoner kronor och ett uppdrag att söka externa finansiärer. Miljöpartiet menar att det är mycket angeläget att fredsforskningen har en stabil finansiering och inte hänvisas till att arbeta i projektform. Vi återför därför 5 miljoner kronor i årets budget och för åren 2013 och 2014.

Vidga synen på försvarspolitiken

Sedan mitten av 1990-talet har den säkerhetspolitiska situationen förändrats radikalt i vår omvärld. Den hotbild som finns idag är inte i första hand av militär natur. Men trots att det inte föreligger något invasionshot mot svenskt territorium syftande till ockupation av hela eller delar av vårt land, så är försvaret fortfarande i sin huvudsakliga struktur utformat för ett sådant hot. Vi menar att beredskapen för att möta andra icke-militära hot måste förbättras.

Miljöpartiet har under lång tid konsekvent drivit linjen i försvarsutskottet och i riksdagens försvarsberedning om en vidgad hotbild. De hot som det svenska samhället står inför kan inte mötas med militära medel utan måste motverkas på en lång rad andra sätt.

Ett exempel på framtida konfliktområden är Arktis olje- och gasfyndigheter. Regeringen brister i sin miljöpolitik och med Sverige som ordförande i Arktiska rådet är det anmärkningsvärt att regeringen inte driver miljöfrågorna hårdare. Regeringen är i det närmaste positivt inställd till de ekonomiska krafter som vill exploatera i Arktis, en exploatering som kan få negativa säkerhetspolitiska konsekvenser.

Nordiskt samarbete och Östersjösamarbete är fundamentet för vår säkerhet. Den nordiska dimensionen och Östersjöarbetet är två fundament för vår säkerhet. I närtid ligger vissa prioriteringar för EU avseende skydd mot terrorism och organiserad gränsöverskridande brottslighet inom det så kallade Stockholmsprogrammet, som gäller fram till 2014.

För verksamheten till sjöss bör alla de statliga maritima myndigheterna komplettera vår förmåga inte enbart inom vårt sjöterritorium utan även inom vår ekonomiska zon och på det fria havet. Sverige bör överväga att upprätta en tilläggszon för att underlätta övervakningen. Det ekonomiska samarbetet och varuflödet förväntas i närtid öka betydligt i vårt område och sjötransport-systemet kommer att öka i motsvarande grad, där oljetransporter kommer att uppta en betydande del av transportererna. Cirka 80 procent av jordens handelsflöden sker till sjöss och binder samman länderna. Den strategiskt viktigaste faktorn när det gäller beroenden finns inom energiområdet. EU:s program om "motorvägar till sjöss" kan vara en del av säkerheten för det ökade sjötransportsystemet i Östersjön. Men vi bör ta initiativ till att det byggs upp en oljeskyddsberedskap i anslutning till de planerade rutterna för oljetrafiken och detta bör ske i samband med övriga strandstater.

Sverige bör ta ett initiativ till att skapa ett Östersjökommando i EU-regi (militärt eller civilt/kustbevakning?) för att leda de säkerhetshöjande insatserna kring sjöfarten i Östersjön och mot Nordsjön.

Kustbevakningen

Kustbevakningens roll ökar för varje år som går. Kustbevakningens uppgift är att utföra sjöövervakning och annan kontroll- och tillsynsverksamhet samt räddningstjänst till sjöss. Dessutom har Kustbevakningen deltagit i ett par internationella insatser med stor framgång.

Oljeutsläppet utanför Danmark under september, som fick stora negativa konsekvenser för Tjörn utanför västkusten, visar att Kustbevakningen tillsammans med helikopterkapaciteten är en viktig resurs för Sverige. Vi kan befara att ökad frakt av olja och annat miljöfarligt gods till sjöss även medför ökade risker för utsläpp i miljön. Här fyller Kustbevakningen en viktig roll. Därför ökar Miljöpartiet anslaget med 40 miljoner kronor årligen de kommande tre åren.

Fel! Okänt namn

Vår gemensamma säkerhet

Inom EU har den gemensamma säkerhetsstrategin ”Ett säkert Europa i en bättre värld” som utgångspunkt att säkerhet är en förutsättning för utveckling. Där sägs det bland annat att storskalig aggression mot något enskilt medlemsland idag inte bedöms som troligt. I stället betonas att de hot som Europa står inför är betydligt mer diversifierade, mindre synliga och mindre förutsägbara än tidigare.

FN:s säkerhetsråd har slagit fast behovet av att förebygga väpnade konflikter genom att angripa grundorsaker som fattigdom, brist på demokrati och mänskliga rättigheter samt överutnyttjande av naturresurser. Internationellt samarbete som stärker demokratiska institutioner och främjar långsiktigt hållbar utveckling är fundamentalt för att stärka säkerhet.

Icke-militära hot mot Sverige och vårt närområde

Hoten mot det svenska samhällets säkerhet kan inte mötas med militära medel utan måste motverkas på en lång rad andra sätt. Hit hör cyberhot, terrorism, miljöhot, klimatförändringar, narkotika- och drogrelaterad brottslighet, ekonomisk brottslighet, allvarligare dataintrång och sabotage med mera. Dessa hot ter sig i dag betydligt mer konkreta än de traditionella militära hoten från andra stater mot Sverige.

Att möta dessa icke-militära hot kräver i många fall ökade insatser från samhällets sida. Det är insatser som i många fall kommer att kosta mycket pengar. Men det står för oss helt klart att det inte är det militära försvaret som ska tackla dessa icke-militära hot. Det ska andra myndigheter göra. Nödvändigheten att ta sig an dessa hot understryker vikten av att omfördela kostnader från Försvarsmakten till andra sektorer för att möta de reella hoten mot vårt samhälle samt att investera i förebyggande åtgärder och sårbarhetsreducerande verksamhet, både i Sverige och i omvärlden.

Samverkan mellan den civila och den militära delen måste stärkas för att möta och hindra framtida hot såväl nationellt som internationellt. Flexibilitet och utvecklingsförmåga måste därför utgöra en integrerad del av det framtida försvaret.

Det är inte frågan om huruvida det kommer att ske en cyberattack med stora skadeverkningar mot Sverige – utan när. Vi har idag en helt ny säkerhetskarta. Tyvärr så orienterar sig Sverige allt för mycket efter den gamla kartan och risken är mycket stor att vi springer bort oss i kampen mot ett tryggare Sverige.

Om det värsta skulle inträffa, att en cyberattack mot Sverige skulle slå ut vitala delar i vårt samhälle som banker, sjukhus, elnätet eller militära delar – vad gör vi då? Har vi beredskap för detta? Cyberhotet är både militärt och civilt.

Sverige har utsatts för ett antal cyberattacker det senaste året. Cyberhoten är den främsta säkerhetspolitiska utmaningen för vårt land. Vårt högteknologiska samhälle är mycket sårbart för eventuella cyberattacker.

Cyberattacker är den nya tidens vapen. Våldigt många stater bedriver den här sortens attacker. Det är den nya tidens krigföring. Hotet mot vårt land är inte i första hand att vi blir anfallna av en främmande makt, utan att främmande makt troligtvis kommer att i första hand rikta in sig på vitala delar av vårt samhälle.

Sverige ser naturligtvis dessa hot som allvarliga men vi menar att mer måste göras för att förhindra så mycket som möjligt innan det är för sent.

Cyberhoten är gränsöverskridande och Sverige måste börja se dessa hot som reella och satsa betydande belopp för att möta kommande attacker.

Sverige har under många år varit en ledande IT-nation. För att klara morgondagens hot så måste vi också bli betydligt bättre på IT-säkerhet, eftersom ett modernt samhälle som Sverige också blir mycket sårbart när det utsätts för påfrestningar, som exempelvis sommarens kraftiga skyfall eller de senaste årens stränga vintrar. Ett nödvändigt första steg vore att utreda frågan om vilken myndighet som har det övergripande ansvaret för IT-säkerheten. Idag delas ansvaret på tre departement och åtta myndigheter. MSB samordnar, men har inget huvudansvar. Ska Sverige delta i internationella cyberövningar är det nog nödvändigt att det finns en myndighet som har huvudansvaret.

Miljöpartiet avsätter i årets budget ytterligare medel till MSB för just cyberhot och IT-säkerhet. MSB får ansvaret att fördela pengar till berörda myndigheter.

Målen för vår säkerhet

Vi måste skapa en nationell säkerhetsstrategi med större bredd än den gamla. En säkerhetsstrategi är inte längre något exklusivt för det militära försvaret, utan har sin giltighet över hela samhället.

Vår framtida nationella säkerhet kan omfatta många olika åtgärder och initiativ. Ett viktigt ingångsvärde är vårt EU-medlemskap och Lissabonfördragets solidaritetsförklaring.

Riksdagen har sagt ja till att målen för vår säkerhet ska vara

- ? att värna befolkningens liv och hälsa
- ? att värna samhällets funktionalitet
- ? att värna vår förmåga att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Det som hotar något av ovanstående mål är säkerhetshot. Med den definitionen hotas vår säkerhet även av miljöförstöring och klimatförändringar. Detta har tidigare Klimat- och sårbarhetsutredningen (SOU 2007:60) visat på och redovisat en rad risker och föreslog också omfattande åtgärder. Försäkringsbolagen känner av ökade kostnader för skador till följd av klimatförändringar. Man kartlägger framtida risker och kostnader för skador i samband med ras, skred och översvämningar. Kommuner måste räkna med kostnader för anpassning av bland annat vatten- och avloppssystemen. Myndigheter och företag behöver säkra viktiga infrastruktur. Regeringen har hittills nöjt sig med

Fel! Okänt namn på

kartläggningar och kunskapsuppbyggnad. Detta är nödvändigt, men helt otillräckligt.

De globala miljöutmaningarna och klimatförändringarna hotar oss alla. De utgör de allvarligaste hoten mot människors säkerhet och fundamentala levnadsvillkor. Att dramatiskt minska användningen av fossila bränslen hör till de viktigaste utmaningarna som mänskligheten står inför. Här har vi i Sverige ett moraliskt ansvar att ställa om till förnybara energialternativ, både för miljöns skull och för vår säkerhet.

Miljöpartiet överför därför 1 miljard kronor fördelat på tre år från Försvarsmakten (UO6) till utgiftsområde 20 för nödvändiga klimatanpassningsåtgärder. Det är en satsning som vi kallar "Miljordanpassningsmiljarden." Meningen är att den ska administreras av Naturvårdsverket via länsstyrelserna, där kommuner kan ansöka om bidrag för klimatanpassning, exempelvis åtgärder mot extrema väderhändelser som översvämningar och långsiktiga klimatförändringar. För att markera vikten av att konkreta åtgärder påbörjas föreslår vi ett nytt anslag: 1:19 Åtgärder för klimatanpassning. Vi föreslår 350 miljoner kronor per år 2012 och 2013 och 300 miljoner kronor år 2014.

Ska Sverige kunna möta alla de globala hot, militära som icke-militära, så heter lösningen internationellt samarbete, eftersom Sverige är för litet för att klara arbetet självt. Nationellt måste vi organisera oss så att myndigheterna samverkar mer och bättre. Detta kräver en sektorsöverskridande strategi. En omfattande samverkan behöver ske med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Försvarsmakten, Säpo och polisen samt andra aktörer. Samverkan med frivilligsektorn behöver även den öka, för att bland annat öka kunskapen om Säkerhetspolisens arbete, som i sammanhanget är en central myndighet.

Vi har alla händelsen den 11/9 2001 i New York i färskt minne. Vi minns också händelsen i Madrid 2004 då kollektivtrafiken utsattes för en terroristattacker. 191 människor dog och över 2 000 människor skadades. Vi minns också händelsen i London 2005 som var ett attentat mot kollektivtrafiken där 56 människor dog och över 700 människor skadades, självmordsbombaren i Stockholm mitt i julruschen 2010 och nu senast terrorattackerna i Norge där sammanlagt 77 människor dödades av massmördaren Anders Behring Breivik.

Sammantaget visar detta vilken hotbild som finns mot vårt samhälle idag. Därför bör också Säpo få ökade resurser så att man kan förebygga att sådana attacker som vi sett i Europa de senaste åren inte ska ske i Sverige.

Säpos uppgifter är mycket viktiga i kampen för den svenska säkerheten, vad gäller terrorism, cyberhot och andra hot mot vår säkerhet. Vi anser att Säpo har en mycket viktig roll för den svenska säkerheten. Det är en roll som Miljöpartiet vill förstärka.

Vi delar regeringens bedömning att en ökning av Säpos anslag är befogat. Men vi ser samtidigt med oro på att regeringen inte har hanterat integritetsfrågorna på ett tillfredsställande sätt. Inom detta område återstår det en hel del arbete. Säpos ökade anslag bör även användas för att täcka andra behov, nämligen att motverka islamofobi och främlingsfientlighet som hotar vårt demokratiska statsskick. Även utbredd ungdomsarbetslöshet och socialt utanförskap kan i vissa fall leda till ökad risk för allvarliga brott som kan utgöra hot

mot samhällets funktioner och styre, vilket en ansvarsfull och sammanhängande politik måste adressera.

Avslutning

Säkerhet måste ses i ett mycket bredare perspektiv. En bredare säkerhetspolitik beaktar de många olika potentiella direkta hoten med grund i begreppet ”positiv fred”, det vill säga att åtgärda själva problemet som utlöser konflikten/hotet istället för ”negativ fred” som inriktar sig på att sätta stopp (militärt) på konflikten. Vi vill se en säkerhetspolitik som sätter mänsklig säkerhet före territoriell säkerhet.

En mängd nya hot som varken är territoriella eller militära har tillkommit, samtidigt som de gamla ändrat karaktär och inte längre kan bemötas på samma sätt som tidigare.

Man ser också att flera av hoten förstärker varandra, varför flera av de traditionella hotens strukturella grundorsaker betraktas som egna hot i sig. I takt med att nationalstatens gränser luckras upp alltmer blir det svårare att möta dessa hot för den enskilda staten.

Dagens konflikter ser inte ut som de en gång gjorde. Det handlar inte längre om uppställda och uniformerade arméer som efter att officiellt ha förklarat krig inleder en kamp till döden om geopolitisk kontroll under diplomatins och krigets regler. Den sortens konflikter syns alltmer sällan.

Miljöpartiet uppmanar försvarsministern att tillsätta en säkerhetsberedning med syfte att lyfta de utmaningar som beskrivs ovan. Försvarsberedningen har legat nere sedan 2007, och eftersom den moderatledda regeringen inte har egen majoritet i riksdagen så skulle en säkerhetsberedning kunna lösa upp de knutar som finns på området. Det är dags att tillsätta en ny säkerhetsberedning.

Stockholm den 5 oktober 2011

Peter Rådberg (MP)

Bodil Ceballos (MP)

Valter Mutz (MP)